

На основу члана 30. став 2. и став 8. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ бр. 27/2018) и члана 17. Статута Педагошког завода Војводине, директор Педагошког завода Војводине, дана 04.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

- 1) Одобрава се за издавање и употребу додатно наставно средство – *Енїлеско-русински речник*, аутора Марине Шлемендер, Славице Чељовски и Михајла Фејсе, издавача – Матица русинска, Руски Крстур, Маршала Тита 59, почев од школске 2023/2024. године.
- 2) Педагошки завод Војводине ће у року од 8 (осам) дана од дана доношења Решења доставити Заводу за унапређивање образовања и васпитања обавештење о одобреном додатном наставном средству из тачке 1, у складу са чланом 30. став 8. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ бр. 27/2018).
- 3) Додатно наставно средство из тачке 1. биће уврштено у Листу додатних наставних средстава, наставних помагала, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава, у складу са чланом 21. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ бр. 27/2018).

Образложење

Чланом 30. став 2. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ бр. 27/2018) предвиђено је да Покрајински завод, односно Педагошки завод Војводине, одобрава додатна наставна средства, наставна помагала, дидактичка средства и дидактичка игровна средства на језику и писму националне мањине чији национални савет националне мањине има седиште на територији аутономне покрајине. Став 8. истог члана закона предвиђа да покрајински завод, односно Педагошки завод Војводине у року од осам дана од дана доношења решења о одобравању додатних наставних средстава, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава доставља Заводу за унапређивање образовања и васпитања обавештење о одобреним додатним наставним средствима, дидактичким средствима и дидактичким игровним средствима.

Матица русинска (Ruska matka) из Руског Крстура, Маршала Тита 59, поднела је Захтев за одобравање за издавање и употребу рукописа - *Енїлеско-русински речник*, аутора Марине Шлемендер, Славице Чељовски и Михајла Фејсе. Издавач је приложио неопходну документацију предвиђену чланом 24. став. 4, а у вези са чланом 22. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ бр. 27/2018). У поступку одобравања рукописа *Енїлеско-русински речник*, аутора Марине Шлемендер, Славице Чељовски и Михајла Фејсе, директор Педагошког завода Војводине је Решењем број: 952/1 од 18.09.2023. године именовао Комисију за израду стручне оцене о квалитету предметног рукописа, из реда запослених у Педагошком заводу Војводине и стручњака изван Завода. Стручна комисија Педагошког завода Војводине доставила је директору Завода, дана 02.10.2023. године, Стручну оцену о квалитету рукописа *Енїлеско-русински речник*, у коме се наводи следеће:

„Извршена је анализа рукописа *Енїлеско-русинскої речника*, аутори - Михајло Фејса, Марина Шлемендер и Славица Чељовски. *Енїлеско-русински речник* је настао као резултат пројекта *Језици и кулїуре у времену и ѿросїору* (који финансира Министарство просвете Републике Србије, и *Исїраживање и развој функционалних сфера русинскої језика* омогућен добијањем ISO кода rsk (који финансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност). Речник садржи 387 (три сторине осамдесет седам) страница и око 40.000 (четрдесет хиљада) речи, али основне еквиваленте само наводи и не обезбеђује детаљнија објашњења у вези семантике. Речник, поред фонда речи, садржи предговор, списак литературе и изворе са интернета. Коришћење Речника је једноставно.

Речник је усклађен са стандардима квалитета уџбеника.

Стандард 1.

Садржај речника је релевантан за остваривање плана наставе и учења - остварен је и оцењен оценом 4 (четири), јер: Садржај речника и његов обим су усклађени са Планом наставе и учења предмета; (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- Садржај речника доприноси достизању образовних стандарда и развијању компетенција ученика,

- Садржај речника је заснован на прихваћеним научним теоријама, чињеницама, закључцима, тумачењима, актуелним подацима и савременим достигнућима (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- У садржају речника нема материјалних грешака,

- Визуелни садржаји су јасни, репрезентативни и имају различите функције; (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда) и

- Садржај речника је у складу са системом вредности који је дефинисан циљевима образовања и васпитања.

Стандард 2.

Речник подстиче развој ученика и омогућава самостално учење - остварен је и оцењен оценом 4 (четири), јер:

- Речник је прилагођен узрасту, развојном нивоу ученика и њиховом предзнању,

- Речник доприноси интеграцији знања, развоју система појмова и стицању функционалних знања,

- Речник афирмише различите методе учења и учење кроз различите облике рада; (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- Речник подржава различите стилове учења; (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- Речник поседује елементе који омогућавају ученику праћење сопственог напретка у учењу; (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- Речник упућује на коришћење различитих извора и врста информација (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- Речник подстиче критичко и стваралачко мишљење; (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- У речнику се указује на везу садржаја са свакодневним животом, његовом применом и даљим учењем,

- Речник подстиче интересовање за предмет, односно наставну област, мотивише и подржава самостално учење.

Стандард 3.

Речник је обликован у складу са дидактичко-методичким захтевима - остварен је и оцењен оценом 4 (четири), јер:

- Речник има јасну, логичну и кохерентну структуру,
- У речнику се поштују дидактички принципи и методика наставе предмета,
- Преглед садржаја, систем наслова и поднаслова организован је по јасном принципу и обезбеђује прегледност и лако сналажење. (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Речник садржи структуралне компоненте: увод, преглед садржаја, функционалне целине (лекције) - НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда,
- Функционална целина (лекција) садржи основни текст и дидактичку апаратуру (издвојене кључне речи, примере, налоге, резиме лекције, илустрације – слике, схеме, мапе, графиконе и сл.) - НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда,
- Примери који се наводе у речнику су функционални, разноврсни и релевантни
(НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Питања, задаци и налози су логично повезани са садржајем, јасно формулисани, различити по сложености и функцији и подстичу примену наученог. (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Задаци и налози су реално изводљиви, уважавају различитост средина у којима ученици живе и не доводе у опасност ученика, нити угрожавају животну средину (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Непознате речи и кључни појмови су јасно истакнути и објашњени.

Стандард 4.

Језик речника је одговарајући и функционалан - остварен је и оцењен оценом 4 (четири), јер:

- Речник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан,
- Дужина и конструкција реченице одговарају узрасту ученика (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Текст је језички и стилски уједначен (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),

- Страни изрази се користе само када је неопходно (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Језик којим је речник написан доприноси лакшем разумевању садржаја. (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда).

Стандард 5.

Ликовно-графичка и техничка опремљеност речника омогућавају његово једноставно коришћење - остварен је и оцењен оценом 4 (четири), јер:

- Јасно је наведен наслов, за који наставни предмет, разред/годину учења, врсту школе или образовни профил је уџбеник намењен,
- Графичка структура речника прати структуру садржаја и обезбеђује прегледност (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Ликовно-графичка средства су функционална и користе се логично и доследно (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Однос текстуалних и визуелних елемената на страници је складан (НП – показатељ није применљив и не утиче на процену испуњености стандарда),
- Штампани речник, форматом и квалитетом штампе, папира, корица и повеза обезбеђује функционалну употребу и одштампан је на папиру и бојом који нису штетни по здравље људи;
- Боја слова и подлоге, величина и тип слова, дужина редова и размак између њих обезбеђују читкост текста.“

На основу напред наведене Стручне оцене, Стручна комисије је предложила, да се рукопис - *Енїлеско-русински речник*, аутора Марине Шлемендер, Славице Чељовски и Михајла Фејсе, издавача – Матица русинска, Руски Крстур, Маршала Тита 59, одобри за издавање и употребу.

Оцена Стручне комисије је у целости прихваћена, те је на основу изнетог одлучено као у диспозитиву.

Стручна оцена Комисије Педагошког завода Војводине биће објављена на званичној Интернет страници Педагошког завода Војводине - www.pzv.org.rs, истовремено са објављивањем на Листи додатних наставних средстава, наставних помагала, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава, у складу са чл. 21. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ бр. 27/2018).

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог се може поднети тужба Управном суду Републике Србије у Београду у року од 30 дана од дана пријема отправка решења.

РЕШЕНО У ПЕДАГОШКОМ ЗАВОДУ ВОЈВОДИНЕ

Број: 1003 од 04.10.2023. године

Педагошки завод Војводине

Јанош Пушкеш, директор Завода

Доставиши:

- 1) Мајици русинска, Руски Крстур
- 2) Архива Завода